

2
1929

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

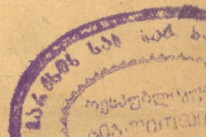
ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1929 წლის ივნისის 16.	№ 11 განყოფილება პირველი	ა/კსფსრ სახალ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართვე- ლობის მიერ გამოცემული
--------------------------	-----------------------------	--

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

- მუხ. 89. „შავი და მოთუთიაგებული სახურავი რკინის საბითუმო, ნახევარ-საბითუმო და ცალო-
ბითი ვაჭრობისათვის საგასაცემო ფასებისა და წანამატების დაწესების თაობაზე“ გამო-
ცემული ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის-30-ს თარიღისა
და მე-12 №-ის დადგენილების შეცვლის შესახებ.
- „ 90. სელის ზეთისა და სელის მონარშული ზეთის საბითუმო, ნახევარ-საბითუმო და ცალო-
ბითი ვაჭრობისათვის წანამატების დაწესების შესახებ.
- „ 91. ა/კსფსრ 1929-30 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენისა და მსვლელობის
წესისა და ვადების შესახებ.
- „ 92. „სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის ორგანოებისათვის მიკუთვნე-
ბული საცხოვრებელი სახლებიდან ადმინისტრაციული წესით გამოსახლების თაობაზე“
გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. დეკემბრის 17-ს დადგენილების შეცვლისა და და-
მატების შესახებ.
- „ 93. „ა/კსფსრ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების
ფასის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტე-
ტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 1-ს დადგენილების
დამატების შესახებ.
- „ 94. კომუნალური ბანკების ძირითადი კაპიტალებიდან ინდივიდუალურ მეაღნაგე მუშათა და
მოსამსახურეთა დაკრედიტების წესისა და პირობების დებულების დამტკიცების შე-
სახებ.
- „ 95. ა/კსფსრ 1929-30 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო შემოსავალ-გასავლის საფინანსო
ხარჯთაღრიცხვების პროექტებისა და ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის შე-
დგენის შესახებ.
- „ 96. ა/კსფსრ-ში მშენებლობის ხარჯების ნომენკლატურისა, მათი აღრიცხვისა და აღნუსხვის
წესისა და უკიდურესი რაოდენობის ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.
- „ 97. სადილისათვის საწარმოთა მუშაობის სავალდებულო შეწყვეტის შესახებ.

862

დადგენილება № 11 ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა.

(სამრეწვ. და სასურ. საქონლის სამმართველო).

89. „შავი და მოთუთიავებული სახურავი რკინის საბითუმო, ნახევარ-საბითუმო და ცალობითი ვაჭრობისათვის საგასაცემო ფასების და წანაშატების დაწესების თაობაზე“ გამოცემული ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 30-ს თარიღისა და მე-12 №-ის დადგენილების შეცვლის შესახებ.

სსრკ-ის ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. მარტის 5-სა და 1929 წ. მარტის 9-ს დადგენილებათა თანახმად—ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

I. ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 30-ს დადგენილების 1-ლი მუხლი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

1. დაევალოს სახელმწიფო მრეწველობის ყველა სინდიკატსა და საწარმოს გაჰყიდონ და გასცენ:

ა) შავი სახურავი რკინა ფრანკო-ვაგონი დანიშნულების სადგურზე და აგრეთვე ფრანკო-ბარჟა დანიშნულების ნავთსადგურზე არა უმეტეს ქვემოაღნიშნული უკიდურესი ფასებისა:

საქონლის სახელწოდება	დანიშნულების ადგილი	ფასი მანეთობით ტონნაზე		
		ურალისა და ჩრდ.-ვიატკის რაიონის ქარხნებისა	„რუგო-სტალი“-ისა და „წითელი რკინის“ ქარხნებისა	კავშირის სხვა ქარხნებისა
შავი სახურავი რკინა მე-3 ნა რისხისა 4,5—5 კილოგრამ.	საქართველოს სსრ-ში:			
	ა) ტფილისისათვის	216	198	206
	ბ) დანარჩენი პუნქტებისათვის	216	199	206
	აზერბაიჯანის სსრ-ში	212	195	202
	სომხეთის სსრ-ში:			
	ა) ერევნისათვის	217	200	207
	ბ) დანარჩენი პუნქტებისათვის	217	199	207
	აჭარის ტანის ავტ. სსრ-ში	217	200	207
	ნახიჩევანის სსრ ში	218	201	208

ბ) მოთუთიავებული სახურავი რკინა მე-2 ხარისხ., 4 კილოგრამ.—ტონნაზე არა ამეტეს 351 მან. მთლად კავშირში ფრანკო ვაგონი დანიშნულების სადგურზე ან ფრანკო-ბარჟა დანიშნულების ნავთსაყუდზე.

შენიშვნა. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული ფასები შეეხება სრულად დატვირთულ ვაგონებს, ე. ი. 16,5 ტონნიანს; ხოლო უკეთეს გამოწერილ იქნება 8-დან 16 ტონნამდე, შავი სახურავი რკინის ფასი გადიდდება 3 მანეთით ტონნაზე, მოთუთავებული რკინის ფასი-კი დაწესდება 370 მან. რაოდენობით ტონნაზე; უკეთეს გამოწერილ იქნება დაწყებული 4 ტონნადან, ხოლო 8 ტონნაზე ნაკლები, შავი სახურავი რკინის ფასი გადიდდება 10 მანეთით ტონნაზე, ხოლო მოთუთავებული რკინის ფასი დაწესდება 379 მან. რაოდენობით ტონნაზე.

2. ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 30-ს თარიღისა და მე-12 №-ის დადგენილების მე-VIII §-ს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

შენიშვნა. აღნიშნულ მაქსიმალურ უკიდურეს წანამატებს დაერთვის რკინის გზის სადგურიდან გაყიდვის ადგილამდე საქონლის მიტანის საშუალო ღირებულება.

3. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, როგორც შინა-ვაჭრობის წესების დარღვევისათვის.

4. ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა ადევნოს ამა დადგენილების ზედმიწევნით შესრულებას.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო

კომისარი ბეგზადიანი.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის

კოლეგიის წევრი მელიქი.

სადმინისტრაციო-საორგანიზაციო

სამმართველოს უფროსი ეგიაევი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 122 №-ში 1929 წ. ივნისის 1-ს.

დადგენილება № 12 ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა.

90. სელის ზეთისა და სელის მოხარშული ზეთის საბითუმო, ნახევარ-საბითუმო და ცალობითი ვაჭრობისათვის წანამატების დაწესების შესახებ.

„ა/კსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის დროებითი დებულების შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1924 წ. ივნისის 26-ს დადგენილების მე-3 მუხლის „გ“ პუნქტისა და „სე-

ლის ზეთისა და სელის მოხარშული ზეთის საგასაცემო ფასების დაწესების შე-
სახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და სსრკ-ის
ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1927 წ. ივლისის 25—აგვისტოს 1-ის თარი-
ღისა და 993/114 №-ის ბრძანების (გამოქვეყნებულია „ტორგ.-პრომ. გაზ.“-ის
175 №-ში და „ეკონომიჩ. ჟიზნ.“-ის 175 №-ში 1927 წ. აგვისტოს 4-ს, ჟურნალ
„სოვეტსკ. ტორგოვლ.“-ს 1927 წ. აგვისტოს 10-ს თარიღისა და 46 №-ის და-
მატებაში, მუხ. 8)-მე-4 §-ის თანახმად, ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარია-
ტი ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს შემდეგი ნორმები, რაც განსაზღვრავს მოხარშული
ზეთის საბითუმო, ნახევარ-საბითუმო და ცალობით გაყიდვას:

ცალობით	50 კილოგრამდე
ნახევარ-საბითუმო	1 ტონამდე.
საბითუმო	1 ტონამდე და მეტი.

II. დაწესებულ იქნეს შემდეგი წანამატები მრეწველობის საგასაცემო ფა-
სებზე, თანახმად სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და სსრკ-ის
ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1927-წ. ივლისის 25—აგვისტოს 1-ის ბრძანე-
ბისა, მოხარშული ზეთის სახელმწიფო და კოოპერატიულ მოვაჭრე ორგანიზა-
ციებისათვის მისაყიდად:

1. სატრანზიტო გაყიდვისათვის 5 პროც.
2. საწყობში ბითუმად გაყიდვისათვის 15 პროც.
3. საწყობში ნახევარ-საბითუმო გაყიდვისათვის 16 პროც.
4. საწყობში ცალობითი გაყიდვისათვის 20 პროც.

III. ნებადართულია მოხარშული ზეთის ნასყიდობის ფასში მოთავსებულ
იქნეს, მრეწველობის საგასაცემო ფასისა და მე-II მუხლში აღნიშნული წანამა-
ტების გარდა, მხოლოდ სარკინისგზო და წყალსავალი გზის ფრახტი და რკინის
გზის სადგურიდან თუ ნავთსაყუდიდან მოვაჭრე ორგანიზაციის საწყობამდე კა-
პანზიდვის გზით მიტანის ღირებულება.

IV. ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ შე-
დგენილობაში შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა ადევნოს ამა
დადგენილების ზედმიწევნით შესრულებას.

V. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს ა/კსფსრ
შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექ-
სის თანახმად, როგორც შინა-ვაჭრობის წესების დარღვევისათვის.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო
კომისარი **ბუკრეევი.**

ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის
კოლეგიის წევრი **მელიქი.**

• საადმინისტრაციო-საორგანიზაციო
სამმართველოს უფროსის მაგიერ **კაჩუხაშვილი.**

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 122 №-ში 1929 წ. ივნისის 1-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

91. ა/კსფსრ 1929-30 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენისა და მსვლელობის წესის და ვადების შესახებ.

რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ა/კსფსრ 1929-30 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენა და სრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოში წარდგენა განსაზღვრულ ვადაზე—სექტემბრის 1-თვის—და რათა ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. აპრილის 18-ს დადგენილებით დაწესებული ვადები ზედმიწევნით განისაზღვროს, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი, ა/კსფსრ სახელმწიფო საგემომო კომისიასთან შეთანხმებით, აცნობებს, არა უგვიანეს 1929 წ. ივნისის 20-სა, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებს და საერთო-ფედერატიულ უწყებებს თავის განზრახვლებათ ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შესაძლებელი ზრდის საერთო პერსპექტივების შესახებ.

2. ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან არსებულ სახარჯთაღრიცხვო-საბიუჯეტო თათბირში გადაუწყვეტლად დარჩენილი საკითხები საერთო-ფედერატიულ ბიუჯეტში შემავალ საუწყებო ხარჯთაღრიცხვების თაობაზე—გადაწყდება ა/კსფსრ ფინანსთა და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარებისა და დაინტერესებული უწყების ხელმძღვანელის შეთანხმებით. უკეთეს შეთანხმება მიღწეულ ვერ იქნა, სადავო საკითხებს გადასწყვეტს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო—ბიუჯეტის განხილვის წესისამებრ.

3. ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან არსებულ სახარჯთაღრიცხვო-საბიუჯეტო თათბირში შეთანხმებული, ა/კსფსრ უწყებათა ხარჯთაღრიცხვებით ნავარაუდები ასიგნები მოთავსებულ იქნება ბიუჯეტის პროექტში აღნიშნული თათბირის მიერ მიღებული რაოდენობით, ხოლო შეუთანხმებელი ასიგნები—იმ რაოდენობით, რაც მიღებულ იქნება ხმის უმეტესობით—მე-2 მუხლში აღნიშნული წესისამებრ შეუთანხმებლობის გადაწყვეტის დროს.

4. სახალხო მეურნეობის დაფინანსების ასიგნებს აღრიცხავენ ა/კსფსრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები,—სახელმწიფო საგემომო კომისიებთან, ა/კსფსრ სათანადო საერთო-ფედერატიულ უწყებებთან და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სათანადო უწყებებთან ერთად,—მხოლოდ საერთო რაოდენობით სახალხო მეურნეობის თვითეული დარგისათვის—ბიუჯეტის საგნობრივ ჯუმლთან შეფარდებით მრეწველობისა, სოფლის მეურნეობისა, ელექტროფიკაციისა და სატრანსპორტო მშენებლობისათვის და სხვ.

5. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო იხილავს და ადასტურებს: ა) ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავალს და ცალკე—საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტის შემოსავალს—სათანადო საბალანსო ჯუმლების ყველა სახარჯთაღრიც-

ხვო დანაყოფების მიხედვით; ბ) საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტის ხარჯებს და ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტების ხარჯებს—საბალანსო ჯუმლის მიხედვით და დაყოფით: სახალხო კომისარიატების ნაწილისა—ცალკე უწყებათა ხარჯთაღრიცხვების საჯამო თანხებზე, ფონდების ნაწილისა—ფონდების ცალკე სახეებზე და სახალხო მეურნეობის დაფინანსების ასიგნების ნაწილისა—სახალხო მეურნეობის თვითეული დარგისათვის გადადებული ასიგნების საჯამო თანხებზე—ბიუჯეტის საგნობრივ ჯუმლთან შეფარდებით მრეწველობისა, სოფლის მეურნეობისა, ელექტროფიკაციისა და სატრანსპორტო მშენებლობისათვის და სხვ., აგრეთვე დოტაციების რაოდენობას საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტით და ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებით, გ) ა/კსტსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის საბალანსო ჯუმლს, რომელშიაც მოათავსებს საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტისა და ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტების საბალანსო ჯუმლებს.

6. ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების 1929-30 წ. ბიუჯეტები და საერთო-ფედერატიული უწყებების ხარჯთაღრიცხვები შედგენილ უნდა იქნეს 1-ლ მუხლში აღნიშნულ საგეგმო განზრახულებათა მხედველობაში მიღებით.

7. ა/კსტსრ 1929-30 წ. ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტი ა/კსტსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა უნდა წარუდგინოს ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს განსახილველად და დასადასტურებლად მოკლე განმარტებითი წერილით და ბიუჯეტის განხილვისათვის აუცილებლად საჭირო დანართებით.

8. ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტები წარდგენილ უნდა იქნეს ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოში არა უგვიანეს 1929 წ. აგვისტოს 1-სა

ა/კსტსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი ა/კსტსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა უნდა წარუდგინოს ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს, ხოლო ასლი—ა/კსტსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიას—დასკვნისათვის—არა უგვიანეს 1929 წ. აგვისტოს 15-სა.

9. ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დადასტურებული ა/კსტსრ 1929-30 წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტი შეიტანება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საბიუჯეტო კომისიაში და გაიგზავნება სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოში დაბეჭდილი, ყველა დადგენილი განმარტებითი წერილით და დანართით, არა უგვიანეს ორი კვირისა დადასტურების დღიდან, და ამავე დროს ეცნობება ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებს.

10. უკეთეს საჭიროა საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტით ამა თუ იმ დაწესებულებისა და ცალკე ხარჯების დაფინანსების გადაცემა ერთი უწყების ხარჯთაღრიცხვიდან სხვა უწყების ხარჯთაღრიცხვაში და ერთი ბიუჯეტიდან მეორეში,—ეს გადაცემა დამთავრებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 1929 წ. ივნისის 5-სა.

11. შტატები და სათანამდებობო ჯამაგირები არ უნდა იქნეს ზოგადად გადასინჯული. განიხილება მხოლოდ ახლად დაარსებული დაწესებულების შტატები და სათანამდებობო ჯამაგირები, აგრეთვე 1928-29 წლისთვის დადგენი-

ლი ის შტატები და სათანამდებობო ჯამაგირები, რომელთა შეცვლაც საჭიროდ იქნება ცნობილი; ამასთანავე, ყველა სათანადო მუშაობა დამთავრებულ უნდა იქნეს არა უგვიანეს 1929 წ. ივნისის 20-სა.

12. იმ ხარჯების დასაბუთება, რაც ხარჯთაღრიცხვაში წლითი-წლობით გამეორდება ხოლმე ერთიდაიმავე თანხების რაოდენობით, საჭირო არ არის. დაწვრილებითი დასაბუთება შეიტანება მხოლოდ იმ ცვლილებათა შესახებ, რაც 1929-30 წ. ხარჯთაღრიცხვებში მოხდება.

13. სამეურნეო და საოპერაციო გეგმები შედგენილ უნდა იქნეს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ დამტკიცებული სახალხო მეურნეობის საკონტროლო ციფრების საფუძველზე და შემდგომ ზედმიწევნით დამუშავებული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ, დადასტურებული სსრკ-ის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის თანახმად.

14. წინადადება ეძლევა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ—სასწრაფო წესით გამოსცენ დადგენილებანი, რომლითაც გათვალისწინებულ იქნება გამარტივებული წესი ამ რესპუბლიკების ბიუჯეტებში შემავალი საუწყებო ხარჯთაღრიცხვებისა და ამ ხარჯთაღრიცხვების გამო აღძრულ შეუთანხმებლობათა განხილვისა და აგრეთვე წესი რესპუბლიკანური სამეურნეო და საოპერაციო გეგმების შედგენისა და დამტკიცებისა, და მიიღონ ყველა საჭირო ღონისძიება, რაც უზრუნველჭკოფს მათი ბიუჯეტების ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოში წარდგენას არა უგვიანეს 1929 წ. აგვისტოს 1-სა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ ვ. სტურუა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგილე ა. ბეგზადიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ს. იაკუბოვი.

1929 წ. ივნისის 1. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 125-№-ში 1929 წ. ივნისის 5-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

92. „სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის ორგანოებისათვის მიკუთვნიებული საცხოვრებელი სახლებიდან ადმინისტრაციული წესით გამოსახლების თაობაზე“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928წ. დეკემბრის 17-ს დადგენილების შეცვლისა და დამატების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. შეიცვალოს 1-ლი მუხლი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. დეკემბრის 17-ს დადგენილებისა „სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის ორგანოებისათვის მიკუთვნიებული საცხოვრებელი სახლებიდან ადმინისტრაციული წესით გამოსახლების შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1928 წ. 22 №-რი, მუხ. 255) და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით.

„მუხ. 1. ადმინისტრაციული წესით სადგომებიდან მოქალაქეთა გამოსახლების თაობაზე ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მომქმედ კანონდებულებათა დამატებად—სამხედრო და საზღვაო საქმეთა კომისარიატის ორგანოებს მიეცეთ უფლება—სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის ორგანოებისათვის მიკუთვნიებული სახლებიდან მოქალაქეთა ადმინისტრაციული წესით გამოსახლებისა იმ აუცილებელი პირობით, რომ გამოსახლებულ პირს, ვინც მშრომელ მოსახლეობას ეკუთვნის, მიეცეს ბინა, რომლის საცხოვრებელი სივრცე არ უნდა იყოს იმ ადგილას არსებულ ფაქტიურ ნორმაზე ნაკლები.

შენიშვნა. გამოსახლებულ პირს მშრომელთა კატეგორიისას, ბინის გარდა, უნდა მიეცეს სატრანსპორტო საშუალებაც; ამასთანავე, სატრანსპორტო საშუალების მიცემა შეადგენს სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის მოვალეობას“.

2. წინა მუხლში აღნიშნულ დადგენილებას დამატოს მე-4 მუხლი შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 4. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ, ერთი თვის ვადაზე, თავიანთი კანონმდებლობა შეუთანხმონ ამა დადგენილებას.“

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავ-
მჯდომარის მოადგილე დ. ჭუხუჩიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1929 წ. მარტის 4. ტფილისი-სახალხო.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 127 №-ში 1929 წ. ივნისის 7-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

93. „ა/კფსრ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში სადგომების ფასის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 1-ის დადგენილების დამატების შესახებ.

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. იანვრის 23 დადგენილების თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. მე-6 №-რი, მუხ. 59)—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. „ა/კფსრ ქალაქებში და დასახლებულ ქალაქ-ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ფასის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ოქტომბრის 1-ს დადგენილების მე-13 მუხლს (ა/კფსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-19 №-რი, მუხ. 208) დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა.** მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის საშუალო, უფროსი და უმაღლესი საკადრო შედგენილობის ის სამხედრო მსახური და აგრეთვე ვადაზევითი სამსახურის სამორიგეო და უმცროსი სამეთაურო შედგენილობის ის მსახური, რომელიც იმ სახლში სცხოვრობს, სადაც ბინის ქირა იხდევინება ადგილობრივი საბჭოს მიერ დადგენილი განაკვეთით, გაეთან-

ბრება ბინის ქირის მიმართ მუშა-მოსამსახურეებს; ამასთანავე, ეს ბინის ქირა გამოიანგარიშება აღნიშნული სამხედრო მსახურის ძირითადი ჯამაგირის მიხედვით“

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს, ერთი თვის ვადაზე, თავიანთი კანონმდებლობა შეუთანხმონ ამა დადგენილების 1-ლ მუხლს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის
მოადგილე დ. ჭუსეინოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვა.

1929 წ. მარტის 4. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 128 №-ში 1929 წ. ივნისის 8-ს.

დადგენილება № 135 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

94. კომუნალური ბანკების ძირითადი კაპიტალებიდან ინდივიდუალურ მეაღნაგე მუშათა და მოსამსახურეთა დაკრედიტების წესისა და პირობების დებულების დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:
დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება კომუნალური ბანკების ძირითადი კაპიტალებიდან ინდივიდუალურ მეაღნაგე მუშათა და მოსამსახურეთა დაკრედიტების წესისა და პირობების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ა. ბეგზადიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საკმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. მაისის 30. ტფილისი-სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

კომუნალური ბანკების ძირითადი კაპიტალებიდან ინდივიდუალურ მეაღნაგე მუშათა და მოსამსახურეთა დაკრედიტების წესისა და პირობების შესახებ.

1. გრძელვადიანი სესხი ინდივიდუალურ მეაღნაგეთ მუშათა და მოსამსახურეთაგან მიეცემათ, ვადით არა უმეტეს 10 წლისა, კომუნალური ბანკების მიერ თავიანთი ძირითადი კაპიტალებიდან ბინების ინდივიდუალური მშენებლობისათვის მეაღნაგეთა საკუთარი საჭიროებისათვის.

2. სესხს კომუნალური ბანკები გაცემენ ხელშეკრულების თანახმად, რასაც ბანკები დასდებენ თვითეულ მეაღნაგესთან ცალკე შემდეგ ძირითად პირობებზე:

ა) მეაღნაგე ვალდებულია მოათავსოს მშენებლობაში თავისი საკუთარი სახსარი არანაკლებ ასაგები შენობის ღირებულების 30%-სა;

ბ) სესხის დაფარვის წესსა და ვადებს განსაზღვრვას ბანკი თვითეული მეაღნაგისათვის ცალკე, მისი მატერიალური მდგომარეობის მიხედვით;

გ) კომუნალური ბანკი აკრედიტებს ინდივიდუალურ მშენებლობას ქალაქად, მუშებით დასახლებულ ადგილებში და სხვა, ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში; მშენებლობა განხორციელებულ უნდა იქნეს იმ მინიმალური ტექნიკური და სანიტარული ნორმების დაცვით, რასაც აწესებენ სათანადო ორგანოები;

დ) მეაღნაგე ვალდებულია სესხად აღებული მთელი ვალის სრულად დაფარვამდე შეინახოს შენობა წესიერად, გაუკეთოს თავის დროზე მიმდინარე და კაპიტალური რემონტი და მიიღოს ყოველი ღონისძიება შენობის მოვლისა და დაცვისათვის;

ე) მეაღნაგე მოვალეა დააზღვეოს თავისი ხარჯით ამა დებულების 1-ლ მუხლში აღნიშნული შენობა სამშენებლო მუშაობის დაწყების მომენტიდან, ხოლო მწვარობადი საშენი მასალა—ამ მასალის შექმნის მომენტიდან—მთელი სადასაზღვეო შეფასების რაოდენობით; ყველა სამშენებლო სამუშაოს დამთავრების შემდეგ შენობა დაზღვეულ უნდა იქნეს მეაღნაგის ხარჯით მთელი სადასაზღვეო შეფასების რაოდენობით;

ვ) მეაღნაგისათვის მიცემული სესხი უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს აღნგის გირავნობით.

3. თხოვნაში სესხის მიცემის შესახებ ზედმიწევნით აღნიშნული უნდა იყოს:

ა) სესხის დანიშნულება, საჭიროების დასაბუთება და რაოდენობა;

ბ) საკუთარი სახსარის რაოდენობა, რასაც მეაღნაგე მოათავსებს ბინის მშენებლობაში;

გ) მშენებლობის დამთავრების ვადა და მშენებლობის საერთო ღირებულების რაოდენობა;

დ) მეაღნაგისათვის სასურველი ვადა სესხის მიცემისა და მეაღნაგისა და მისი ოჯახის წევრების მიერ მინაღები ჯამაგირის რაოდენობა, რაც უზრუნველყოფს სესხისა და მასზე დარიცხული პროცენტების ვადაზე დაფარვის შესძლებლობას.

4. თხოვნას სესხის მიცემის შესახებ უნდა დაერთვას შემდეგი მასალა:

ა) აღნაგობის უფლების ხელშეკრულება, შენობის გეგმა—ასაშენებლად განზრახული სახლის კუბატურისა და საცხოვრებელი სივრცის აღნიშვნით;

ბ) ანგარიშგასწორების წიგნაკი მუშაობის ადგილისა.

5. კომუნალური ბანკი ვალდებულია მისცეს ინდივიდუალურ მეაღნაგეთ ამაღებულებაში აღნიშნული სესხი არა უმეტეს, ვიდრე სამი პროცენტით წლიურად.

6. თხოვნისა და მასთან დართული მასალის განხილვის შემდეგ კომუნალური ბანკის გამგეობა გადასწყვეტს სესხის გაცემის შესაძლებლობის საკითხს და, უკეთეს სესხის მიცემა შესაძლებლად იქნება ცნობილი, განსაზღვრავს სესხისა და ამ სესხისათვის გადასახდევინებელი პროცენტის რაოდენობას, სესხის ვადას და გაცემისა და დაფარვის პირობებს. თავის გადაწყვეტილებას კომუნალური ბანკი აცნობებს მეაღნაგეს.

7. სესხის გაფორმებისათვის მეაღნაგე ხელს მოაწერს კომუნალურ ბანკთან—ბანკისავე მიერ დადგენილი ფორმით და ამაღებულების მე-2 მუხ. აღნიშნული პირობების დაცვით—დადებულ ხელშეკრულებას.

8. გადაწყვეტილ სესხს კომუნალური ბანკი გაცემს სესხის ხელშეკრულებით დადგენილ ვადაზე და რაოდენობით.

9. რათა კომუნალური ბანკი დარწმუნდეს, რომ მეაღნაგემ სათანადოდ გამოიყენა სესხი, მას უფლება აქვს:

ა) მოსთხოვოს მეაღნაგეს ცნობები, რაც დაადასტურებს, რომ მან შეასრულა ამაღებულების მე-2 მუხ. „ა“ პუნ., აგრეთვე ცნობების წარდგენა კომუნალური ბანკის მიერ გაცემული სესხის სახსარიდან მშენებლობაზე გაწეული ხარჯების შესახებ, ხოლო, თუ საჭირო იქნება, მოსთხოვოს აგრეთვე ხარჯების გამართლებელი დოკუმენტების წარდგენა;

ბ) მოახდინოს ხოლმე როგორც შენების დროს, ისე დამთავრებისას მშენებლობის გასინჯვა და გამოკვლევა;

10. უკეთეს მეაღნაგე გამოიყენებს სესხს მთლად ან ნაწილობრივ არაპირდაპირი დანიშნულების მიმართ, კომუნალურ ბანკს უფლება აქვს მოსთხოვოს მას ვადამდე სესხის დაფარვა, ამ სესხის პროცენტის გადახდით გაცემის მომენტიდან—ნორმალური საბანკო პროცენტის რაოდენობით;

11. კომუნალურ ბანკს უფლება აქვს მოითხოვოს ვადამდე სესხის დაფარვა, — თანაც მხოლოდ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროცენტის გადახდით, — აგრეთვე შემდეგ შემთხვევაში:

ა) უკეთეს მეაღნაგე ვადაზე არ შეიტანს კომუნალურ ბანკში მორიგ გადასახადს და ეს ვადის გადაცილება ორ თვეზე მეტხანს გასტანს;

ბ) უკეთეს მეაღნაგე სხვა რითიმე დაარღვევს მასთან დადებულ ხელშეკრულებას.

12. სხვა ისეთ შემთხვევაში, რაც ამაღებულებით გათვალისწინებული არ არის, მეაღნაგე ემორჩილება კომუნალური ბანკის წესდებას.

დადგენილება № 136 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

95. ა/კსფსრ 1929-30 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო შემოსავალ- გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტებისა და ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის შედგენის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. „ა/კსფსრ 1928-29 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო შემოსავალ-გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტებისა და ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის შედგენის შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ივნისის 7-ს დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-14 №-რი, მუხ. 147) მოქმედება გავრცელებულ იქნეს 1929-30 საბიუჯეტო წელზე, იმ ცვლილებებით, რაც დადგენილია შემდეგ მუხლებში:

2. ზემოაღნიშნული დადგენილების 1-ლი მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 1. 1929-30 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო შემოსავალ-გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტებს შეადგენენ ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების უწყებანი და დამოუკიდებელი ხარჯთაღრიცხვების მქონე დაწესებულებანი, რომელნიც მოხსენებულნი არიან ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების საბიუჯეტო უფლებათა შესახებ მომქმედი კანონების სათანადო მუხლებში.“

3. ზემოაღნიშნული დადგენილებიდან ამოიშალოს მე-2 და 3 მუხლები და სათანადოდ შეიცვალოს შემდგომი მუხლების რიგობითი ნუმერაცია.

4. ზემოაღნიშნული დადგენილების მე-4 მუხ. მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 4. სახალხო მეურნეობის დაფინანსების დანიშნულებანი, რაც გატარებულ უნდა იქნეს სათანადო ბიუჯეტებით, აღრიცხებიან ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატების მიერ, კუთნილებისამებრ, — ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომისიებთან და სათანადო უწყებებთან ერთად, — საერთო რაოდენობით სახალხო მეურნეობის თვითეული დარგისათვის ბიუჯეტის საგნობრივ ჯუმლთან შეფარდებით.“

უკეთუ ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს შორის, ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო საგეგმო კომისიებსა და სათანადო უწყებებს შორის მოხდა შეუთანხმებლობა, სათანადო დანიშნულებანი ა/კსფსრ ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში შეიტანებიან ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატების მიერ ნაგარაუდები თანხების რაოდენობით“.

5. ზემოაღნიშნული დადგენილების მე-5 მუხ. მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 5. სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ სსრკ-ის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის დადასტურების შემდეგ, ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემაჯავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები (კუთვნილებისამებრ), სათანადო უწყებებთან და დაწესებულებებთან ერთად, მოახდენენ, ამ უკანასკნელთა საოპერაციო გეგმების თანახმად, სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების დაფინანსების დანიშნულებათა თანხების განაწილებას საგასავლო კლასიფიკაციის სახარჯთაღრიცხვო დანაყოფებზე. ეს განაწილება მოხდება იმ ვადაზე, რასაც დააწესებენ: საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტისათვის— ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო, ხოლო ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაჯავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებისათვის— ამ რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოები.“

6. ზემოაღნიშნული დადგენილების მე-7 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 7. 1929-30 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო შემოსავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტები შედგენილ უნდა იქნეს იმავე კლასიფიკაციის მიხედვით, რომლითაც აღნიშნული ხარჯთაღრიცხვები შედგენილ იქნა 1928-29 საბიუჯეტო წლისთვის, ხოლო იმ ცვლილებებითურთ, რაც შეიძლება შეიტანონ სსრკ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა და ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა— არა უგვიანეს 1929 წ. ივნისის 1-სა.“

1929-30 საბიუჯეტო წლის სახელმწიფო ხარჯების საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტები შედგენილ უნდა იქნეს იმავე კლასიფიკაციის მიხედვით, რომლითაც აღნიშნული ხარჯთაღრიცხვები შედგენილ იქნა 1928-29 საბიუჯეტო წლისთვის, ხოლო იმ ცვლილებებითურთ, რაც შეიძლება შეიტანონ სსრკ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა და ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა— არა უგვიანეს 1929 წ. ივნისის 5-სა— უწყებათა სტრუქტურისა და ფუნქციების ცვლილებების გამო.“

კლასიფიკაციის ეს ცვლილებანი მოხდება „სსრკ-ის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტისათვის სახელმწიფო ხარჯების საერთო კლასიფიკაციის დამტკიცების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. ივლისის 12-ს დადგენილების მე-4 მუხლის წესისამებრ.“

7. „ა/კსფსრ 1929-30 საბიუჯეტო წლის ერთიანი სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენისა, განხილვისა და მსვლელობის წესის შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. აპრილის 18 ს დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. მე 8 №-რი, მუხ. 80) IV—VIII მუხლების ზედმიწევნით დასამუშავებლად— ზემოაღნიშნული დადგენილების მე-19 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 19. საერთო ფედერატიულ ბიუჯეტში გასატარებელი სახელმწიფო შემოსავალ-გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პოქტებს და განცხადებებს საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტების განსაკუთრებული ფონდებიდან და ფონდის ხაიათის მქონე სხვა დანიშნულებიდან ასიგნების გადადების შესახებ— ა/კსფსრ

სათანადო ცენტრალური დაწესებულებები, გაერთიანებული სახალხო კომისარიატები და დაინტერესებული დაწესებულებები და ორგანიზაციები წარადგენენ ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატში არა უგვიანეს 1929 წ. ივლისის 5-სა.

თვითეთული საერთო-ფედერატიული უწყებისა და დაწესებულების მიერ შემოსავალ-გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვის ცალკეულად წარდგენის საზღვმიწევნო ვადას, ზემოაღნიშნული ვადის თარგლებში, განსაზღვრავს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

საერთო-ფედერატიული ბიუჯეტით გასატარებელ სახალხო მეურნეობის დაფინანსების დანიშნულებათა აღრიცხვა უნდა მოახდინოს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატმა 1929 წ. აგვისტოს 1-თვის.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ბიუჯეტებში გასატარებელი სახელმწიფო შემოსავალ-გასავლის საფინანსო ხარჯთაღრიცხვების პროექტებისა და ამ ბიუჯეტების განსაკუთრებული ფონდებიდან და ფონდის ხასიათის მქონე სხვა დანიშნულებებიდან ასიგნების გადაღების შესახები განცხადებების წარდგენის ვადები, აგრეთვე ამ რესპუბლიკების ბიუჯეტებში გასატარებელ სახალხო მეურნეობის დაფინანსების დანიშნულებათა ფინანსთა სახალხო კომისარიატების მიერ აღრიცხვის ვადები განისაზღვრება აღნიშნული რესპუბლიკების კანონმდებლობის წესისამებრ.

8. იმ საკალენდრო თარიღების ნაცვლად, რაც განსაზღვრულია ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნულ (ამა დადგენ. 1-ლი მუხ.), 1928 წ. ივნისის 7-ის, დადგენილებაში, — შეფარდებულ იქნეს სათანადოდ ერთი წლით წინ გადაწეული საკალენდრო თარიღები.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარის მოადგილე ა. ბეგზადიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. მაისის 30 ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 130 №-ში 1929 წ. ივნისის 11-ს.

დადგენილება № 137 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

96. ა/კსფსრ-ში მშენებლობის ხარჯების ნომენკლატურისა, მათი აღრიცხვისა და აღნუსხვის წესისა და უკიდურესი რაოდენობის ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი ინსტრუქცია—ა/კსფსრ-ში მშენებლობის ხარ-

ჯების ნომენკლატურისა, მათი აღრიცხვისა და აღნუსხვის წესისა და უკიდურესი რაოდენობის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1929 წ. ივნისის 11. ტფილისი-სასახლე.

ი ნ ს ტ რ უ ქ ც ი ა

ა/კსფსრ-ში მშენებლობის ხარჯების ნომენკლატურისა, მათი აღრიცხვისა და აღნუსხვისა და უკიდურესი რაოდენობის შესახებ.

§ 1. ა/კსფსრ-ისა და მასში შემავალი რესპუბლიკების ყველა სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და კოოპერატიული დაწესებულება და საწარმო, აგრეთვე სახელმწიფო თუ კოოპერატიული კაპიტალის განსაკუთრებითი ან მეტობითი მონაწილეობით მომქმედი სააქციო საზოგადოება (საბაიო ამხანაგობა) მოვალეა, საწარმოო ან სხვა ხარჯთაღრიცხვების კალკულაციის შედგენისა და ხარჯების წარმოების დროს, იხელმძღვანელოს ქვემონაჩვენები ნომენკლატურა და უკიდურესი რაოდენობანი, ხოლო ხარჯების აღნუსხვისა და ანგარიშის შედგენის დროს ქვემოაღნიშნული ნომენკლატურა მშენებლობის ხარჯებისა.

შენიშვნა. დაინტერესებულმა უწყებამ, დაწესებულებამ, ორგანიზაციამ და საწარმომ წინადადება ამა ინსტრუქციაში შემდგომი წლებისთვის მისთვის სასურველი ცვლილებისა და დამატების შეტანის შესახებ უნდა წარადგინოს, სათანადო დასაბუთებით, ამიერკავკასიის სატეხნიკო-სამშენებლო კომიტეტში (რესპუბლიკანურმა ორგანიზაციამ—რესპუბლიკანური სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის მეშვეობით) იმ ანგარიშით, რომ აღნიშნული წინადადებების განხილვა დაწყებულ იქნეს ყოველი წლის ივნისის 1-ლს.

§ 2. მშენებლობის ხარჯები, მათი აღრიცხვის ან განიწილების მეთოდის მიხედვით, განიყოფებიან პირდაპირ და არა პირდაპირ (ზედნადებ) ხარჯებზე.

§ 3. პირდაპირ ხარჯად ითვლება:

- ა) მომზადებელი სამუშაოები და სამუშაოების ტეხნიკური გაფორმება (§ 7);
- ბ) მუშათა ძირითადი სამუშაო ხელფასი (§ 5);
- გ) მასალის ძირითადი ღირებულება (§ 6); ამ რიცხვში აგრეთვე
- დ) ტრანსპორტის ღირებულება შენობის ადგილამდე (§ 6);
- ე) სამშენებლო სამუშაოებზე მექანიკური ინვენტარის შენახვა და ამორტიზაცია (§ 8);
- ვ) ნაგებობათა იმ ცალკე ნაწილების ღირებულება, რასაც ასრულებს არა ის ორგანიზაცია, რომელიც განახორციელებს ძირითად სამშენებლო სამუშაოებს (§ 9).

§ 4. არაპირდაპირ (ზედნადებ) ხარჯად ითვლება:

- ა) სამუშაო ხელფასის დამატებითი დანარიცხი (§ 12);
- ბ) საშენი მასალის დამატებითი დანარიცხი (§ 13);
- გ) დამხმარე სამუშაოები, გამართულობა და კუთვნილება (§ 14);
- დ) საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯები (§ 15);
- ე) სხვა ხარჯი (§ 16).

I. პირდაპირი ხარჯები.

§ 5. ძირითად სამუშაო ხელფასს მიეკუთვნება: მუშის გასამრჯელო ნორმა-ლური მუშაობისათვის, იმისდამოკიდებულად, თუ რა ფორმით მოხდება სასყიდლის გაცემა (თვიური, დღიური, ნაკრობით და სხვ.); გასამრჯელო ზედმეტი მუშაობისათვის, აგრეთვე უქმე-დღით და ღამით მუშაობისათვის; გასამრჯელო ნორმაზე მეტი ნამუშევარისათვის და ხარჯი უქმის წინა დღეებში ნაკლულ-მუშაობისათვის.

შენიშვნა. მუშის დღიური განაკვეთის სახარჯთაღრიცხვო გამოანგარიშების დროს თვიური სატარიფო განაკვეთის $\frac{1}{24}$ რაოდენობით—უქმის წინა დღეებში ნაკლულ-მუშაობის ხარჯი ცალკე არ გამოიანგარიშება და მუშასთან დღიურად ანგარიშის გასწორების დროს თვიური სატარიფო განაკვეთის $\frac{1}{25}$ რაოდენობით—აღნიშნული ნაკლულ-მუშაობისათვის სასყიდელი არ გაცემა.

§ 6. მასალის ძირითად ღირებულებად ივლისხმება:

ა) კალკულაციისა და საწარმოო ხარჯთაღრიცხვის შედგენის დროს—საცნობო ფასების მიხედვით გამოანგარიშებული ღირებულება მასალისა პლიუს სატრანსპორტო ხარჯები, ე.ი. ფასი—ფრანკო-საწყობი შენების ადგილას;

ბ) ანგარიშების შედგენის დროს—ნასყიდობისა თუ დამზადების ღირებულება პლიუს სატრანსპორტო ხარჯები, ე.ი. აგრეთვე ფასი—ფრანკო-საწყობი შენების ადგილას; ამასთანავე, სატრანსპორტო ხარჯების დანაწილება ცაკეულ სხვადასხვაგვარ მასალებზე სავალდებულო არ არის.

სატრანსპორტო ხარჯებს მიეკუთვნება როგორც უშუალოდ მასალების გადაზიდვის ხარჯი, ისე ხარჯები ცენტრალური და საბაზისო საწყობების შენახვისა, მასალის დაცვისა, გზაში დაკარგვისა და დაფანტვისათვის, აგრეთვე ის ხარჯი, რაც დაკავშირებულია მასალის ყიდვასთან, მიტანასთან და საწყობში ჩაბარებასთან შენების ადგილას.

შენიშვნა. შენების ტერიტორიაზე მუშაობის წარმოების პროცესში მასალის ერთი ადგილიდან მეორე ადგილას გადატანა სატრანსპორტო სამუშაოს არ ეკუთვნის, არამედ—თვით მუშაობის წარმოებას.

§ 7. მომზადებელ სამუშაოს და საბოლოო ტექნიკური ანგარიშების შედგენას მიეკუთვნება შემდეგი სამუშაოები:

ა) ძიებლობისა და გამოკვლევის სამუშაო, როგორც წინასწარი ჩვეულებრივი ტიპისა, ისე ეკონომიური;

ბ) საორიენტურო მოსაზრებებისა, ესკიზებისა, პროექტებისა, ხარჯთაღრიცხვებისა, გამოანგარიშებებისა და სამუშაო ნახაზების შედგენა;

გ) განმარტებითი წერილებისა, ეკონომიური გამოანგარიშებებისა და სხვ. შედგენა;

დ) კონკურსებისა და ექსპერტიზების მოწყობა, პროექტების დამტკიცება, აგრეთვე კონსულტაცია პროექტების შემუშავებისა და დამტკიცების დროს;

ე) ტექნიკური ანგარიშგების შედგენა.

§ 8. მშენებლობის მექანიკური ინვენტარის შენახვისა და ამორტიზაციის ხარჯებს მიეკუთვნება: მექანიკური ინვენტარისა და ხელსაწყოთა შენახვისა, ექსპლოატაციისა, იჯაოსისა, ამორტიზაციისა და მიმდინარე რემონტის ხარჯები, აგრეთვე მუშაობის ადგილას მექანიკური ინვენტარის გადაზიდვისა, დადგმისა და ტექნიკური და მუშათა პერსონალით მომსახურეობის გაწევის ხარჯები. ამა პარაგრაფის ხარჯები ხარჯთაღრიცხვაში შეიტანება ცალკე გამოანგარიშებით ნამდვილი მოთხოვნილებისამებრ.

უკეთეს ხარჯთაღრიცხვაში მუშა-ძალა აღრიცხულია ხელით მუშაობის ნორმების მიხედვით, ამა პარაგრაფის ხარჯები შეტანილ არ უნდა იქნეს ხარჯთაღრიცხვაში.

შენიშვნა. მექანიკური ინვენტარისა და ხელსაწყოს შეძენის ხარჯები სამშენებლო ხარჯთაღრიცხვას არ ეხება და შეიტანება ქონებისა და ინვენტარის შეძენის ხარჯთაღრიცხვაში.

§ 9. ნაგებობათა ცალკე ნაწილებს, რაც მე-3 §-ის „ვ“ პუნქტშია აღნიშნული, უნა მიეკუთვნოს ისეთი საკომპლექსო სამუშაოები, რომლებიც, მათი სპეციალური დანიშნულებისა თუ გამართულობის გამო, შესრულებულ უნდა იქნეს სათანადო სპეციალურ ორგანიზაციებთან განსაკუთრებული შეთანხმებით (როგორც არის, მაგალითად, ცენტრალური გათბობა, ვენტილიაცია, ამწევი, მარმარილოანი და სხვაგვარი მოსახვა, სპეციალური იატაკები და სხვა სამუშაო), უკეთეს მათი ღირებულება გამოანგარიშებული არ არის დეტალურ ხარჯთაღრიცხვებში.

§ 10. ამა ინსტრუქციის მე-5, 6 და 9 §-ში აღნიშნული ყველა ხარჯი, ხარჯთაღრიცხვების შედგენის დროს, გამოიანგარიშება იმ წესით, რაც დადგენილია სამშენებლო სამუშაოთა ხარჯთაღრიცხვების შედგენისა და დამტკიცების წესებში (სსრკ კან. კრ. განყ. II, 1926 წ. 37 №-რი, მუხ. 225).

შენიშვნა. სამშენებლო სამუშაოთა აღნუსხვისა და ანგარიშგების წარმოების დროს სატრანსპორტო ხარჯები იანგარიშება ცალკე.

§ 11. მე-7 §-ში მოხსენებული ხარჯები გამოიანგარიშება სამუშაოების საერთო ღირებულებისამებრ პროცენტობით შემდეგი ნორმების თანახმად:

ა. ჩვეულებრივი სამუშაოებისათვის — ღირებულებით 50.000 მანეთამდე (ამიანად) — არა უმეტეს 1,5 პროცენტისა, ხოლო 50.000 მანეთისა და მეტი ღირებულებისა — არა უმეტეს 0,5 პროცენტისა.

საშუალოდ ღირებულების რაოდენობა განისაზღვრება ინტერპოლაციით. ჩვეულებრივ სამუშაოების ჯგუფს ეკუთვნის: საბინაო მშენებლობა; ჩვეულებრივი ტიპის საზოგადოებრივი და კომუნალური შენობა და ნაგებობა, როდესაც ამოკანა რთული არ არის; სამრეწველო და სავაჭრო მშენებლობის არართული ობიექტები, რაც რთულ ტექნიკურ გამოანგარიშებას არა საჭიროებს (მექანიზი-

რებული საწყობები, მცირე ფაბრიკების კორპუსები და სხვ., მცირე ვოკზალები და სხვ.).

ბ. განსაკუთრებით რთული სამუშაოებისათვის—ლირებულებით 300.000 მან-დე (ამინად)—არა უმეტეს 2 პროცენტისა, ხოლო 1.000.000 მან. და მეტი ლირებულებისა—არა უმეტეს 1 პროცენტისა. საშუალოდ ლირებულების რაოდენობა განისაზღვრება ინტერპოლაციით.

განსაკუთრებით რთულ სამუშაოების ჯგუფს ეკუთვნის: თვალსაჩინო საზოგადოებრივი და კომუნალური შენობა და ნაგებობა სპეციალური შეკვეთით: საწყობები, ელევატორები, საფაბრიკო-საქარხნო კორპუსები დიდი მალეობით ან რთული გაწყობილობით (გაწყობილობის პროექტი გამოიანგარიშება ცალკე „ბ“ ჯგუფის მიხედვით), დიდი ვოკზალები, დიდი გაერთიანებული საბინაო მშენებლობა კოლექტიური სარგებლობისათვის და სხვ.

გ. სპეციალური სამუშაოებისათვის — ლირებულებით 50.000 მანეთამდე (ამინად)—არა უმეტეს 2 პროცენტისა, ხოლო 1.500.000 მან. და მეტი ლირებულებისა—არა უმეტეს 1,5 პროცენტისა. საშუალოდ ლირებულების რაოდენობა განისაზღვრება ინტერპოლაციით.

ამ ჯგუფს ეკუთვნის: საინჟინერო ნაგებობანი, საფაბრიკო, ჰიდროტექნიკური და სამელიორაციო სამუშაოები, შენობებისა და დასახლებული ადგილების სანიტარულ-ტექნიკური და მექანიკური გაწყობილობა, საფაბრიკო-საქარხნო გაწყობილობა და სხვ.

„ბ“ ჯგუფის სამუშაოთა ლირებულების გამოსარკვევად მხედველობაში მიიღება მხოლოდ სპეციალურ სამუშაოთა ლირებულება, უწყებულ ნაგებობის საერთო-სამშენებლო სამუშაოთა ლირებულების სათვალავში მიუღებლად, რადგანაც ეს უკანასკნელი ლირებულება გამოიანგარიშება „ა“ და „ბ“ ჯგუფებში.

ისეთი ახალი კონსტრუქციებისა და მასალის გამოყენების დროს, რაც უწყებულ პროექტში სპეციალურ ტექნიკურ გამოანგარიშებას საჭიროებს, ზემოაღნიშნული რაოდენობანი შეიძლება გადიდებულ იქნეს:

- „ა“ ჯგუფისათვის 20%-ით,
- „ბ“ ჯგუფისათვის 15%-ით,
- „გ“ ჯგუფისათვის 10%-ით.

ეს გადიდება არ შეეხება იმ ახალ კონსტრუქციებს, რაც უკვე გამოყენებულია და გავრცელებული სავსებით დამუშავებული ტიპების სახით.

ტიპური პროექტების შეფარდების დროს ნორმების რაოდენობა შემცირებულ უნდა იქნეს ზემოაღნიშნულ სიდიდეთა 50%-ამდე, ტიპური პროექტის დეტალირობისა და გამოყენების ოდენობის მიხედვით.

ისეთი პროექტის შედგენის დროს, რომელიც განმეორებულ იქნება უწყებულ მშენებლობის რამდენიმე ობიექტისათვის, ხარჯის ნორმების განსაზღვრავად აიღება ერთი ობიექტის ლირებულება 1,00-დან 1,50 დე ფარგალის კოეფიციენტით, იმ საპროექტო და საძიებლო სამუშაოთა რაოდენობისა და მოცულობის მიხედვით, რაც დაკავშირებულია პროექტის სხვა ობიექტისათვის შეფარდებასთან.

კაპიტალური სარემონტო სამუშაოებისათვის ზემოაღნიშნული ნორმები გამვრავლებულ უნდა იქნეს 0,5-დან 1,0-დე კოეფიციენტზე, სამუშაოთა ხასიათისა და ამოცანის სირთულის მიხედვით.

შენიშვნა 1. აღნიშნული პარაგრაფის ნორმები არ შეეფარდება იმ უაღრესად მნიშვნელოვან და პასუხსაგებ სამუშაოებს თუ საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის სამუშაოებს, რომლებისთვისაც მთავრობის სპეციალური დადგენილებებით განსაზღვრული იქნება ხარჯების სპეციალური რაოდენობა.

შენიშვნა 2. ტექნიკური და ეკონომიური საკვლევი და საძიებლო სპეციალური და მოცულობით თვალსაჩინო სამუშაოები ამა პარაგრაფს არ შეეხება და მათთვის საჭირო ხარჯები გამოიანგარიშება განსაკუთრებული ხარჯთაღრიცხვით.

შენიშვნა 3. სათანადო სახალხო კომისარიატის ან სამშენებლო კომიტეტის განსაკუთრებული ნებართვით თვითულ ცალკე შემთხვევაში კონკურსების ხარჯების გასტუმრება შეიძლება მიეკუთვნოს სპეციალურ ხარჯთაღრიცხვებს.

შენიშვნა 4. სახალხო კომისარიატებს ან ცენტრალურ—უწყების გაგარეშე მყოფ—დაწესებულებებს დაეკისრება, სათანადო სამშენებლო-სატექნიკო კომიტეტთან შეთანხმებით, დააწესონ, ამა კარის ნორმების ფარგლებში, საპროცენტო შეფასების დაწვრილებითი შკალა, როგორც ამ კარში აღნიშნულ ცალკეული სახის ხარჯებისათვის, ისე სხვადასხვა კატეგორიის სამუშაოებისათვის, რაც მათ გამგებლობაში შედის.

შენიშვნა 5. მე-11 §-ში აღნიშნული პროცენტები ეხება ყველა პირდაპირი ხარჯისა და ქვემოაღნიშნული—12-14—პარაგრაფებით გათვალისწინებული დამატებითი ხარჯების საერთო თანხას.

II. არაპირდაპირი ხარჯები

§ 12. არაპირდაპირ ხარჯებს, რაც დარიცხულ უნდა იქნეს სამუშაო ხელფასის პროპორციულად, ეკუთვნის:

ა) საშეღებულებო.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯი—შეღებულებისათვის სასყიდლის მისაცემად ან მის ნაცვლად კომპენსაციის მისაცემად, რაც შრომის კანონმდებლობით არის გათვალისწინებული.

ბ) გამოსასვლელი დახმარება.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯი—მშრომელისათვის გამოსასვლელი დახმარების მისაცემად მისი დათხოვნის გამო შრომის კანონმდებლობის თანახმად.

„ა“ და „ბ“ პუნქტების ხარჯების რაოდენობა ერთად აღებული—არა უმეტეს 4,5⁰/₁₀₀-ისა.

შენიშვნა 1-ლი „ა“ და „ბ“ პუნქტებისა. „ა“ და „ბ“ პუნქტებში აღნიშნული ხარჯების გამოანგარიშების დროს მათი ცალკე ნომენკლატურებზე დაყოფა სავალდებულო არ არის.

შენიშვნა 2. მაღარიან რაიონებში, რომელთა საზღვრებსაც დაადგენს შრომის სახალხო კომისარიატი, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, აგრეთვე მავნებელი პროფესიებისათვის, რომლებსათვისაც დაწესებულია თვითური შვებულება, აღნიშნული დანარიცხის რაოდენობა შეიძლება გადიდებულ იქნეს 8,5%-დე.

გ) ს ა გ ზ ა ო —სამუშაო ადგილას მისვლისათვის.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯი—იმ მუშების ყოველდღე სამუშაო ადგილამდე მიმოსვლისათვის, რომელნიც სამუშაო ადგილიდან 3 კილომეტრზე დაშორებით ცხოვრობენ, და რომელთა ფაქტიური სამუშაო ხელფასი მე-6 კატეგორიის განაკვეთს არ აღემატება.

უკეთეს საჭირო იქნება მუშა-ძალის სხვა ადგილას მოგროვება ან სხვა ადგილიდან გადმოყვანა თუ ზოყვანა, სათანადო ხარჯები ხარჯთაღრიცხვაში გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ცალკე ანგარიშით, ამასთანავე ეს ხარჯები უნდა განაწილდეს უწყებულ სამეურნეო ორგანოს ყველა იმ სამუშაოზე. რომლისთვისაც მუშები მოგროვილ იქნენ სხვა ადგილას, ან სხვა ადგილიდან გადმოყვანილი.

დ) მუშათა სადგომების შენახვა.

ამ პუნქტს ეხება დანარიცხი და ხარჯი (მუშების მიერ სათანადო შენატანის გამოკლებით) მუშათა ბინებისა, სასადილოებისა, აბანოებისა და მუშათა სხვა სამომსახურეო სადგომების იჯარით აღებისა, ამორტიზაციისა, გაწყობისა და ექსპლოატაციისათვის, საერთო საცხოვრებელი სახლის კომუნდატურისა და მოსამსახურეთა შესანახად და აგრეთვე კომუნალური და სხვა ხარჯი, რაც დაკავშირებულია მუშებისათვის მომსახურეობის გაწევსთან (ასადუღებლებისა და პირისაბანების მოვლა, დეზინფექცია, ბარაკების დეზინსექცია და სხვა.).

„გ“ და „დ“ პუნქტების ხარჯის რაოდენობა ერთად—არა უმეტეს 3%-სა.

შენიშვნა 1-ლი „გ“ და „დ“ პუნქტებისა. „გ“ და „დ“ პუნქტებში აღნიშნული ხარჯების გამოანგარიშების დროს მათი ცალკე ნომენკლატურებზე დანაწილება სავალდებულო არ არის.

შენიშვნა 2. უკეთეს, სამუშაოთა ადგილმდებარეობის პირობების მიხედვით, საჭიროა გადასატან მცირე აფთიაქების ქონა და ავადმყოფთა საამბულატორო პუნქტამდე გადაყვანა, ნორმა „გ“ და „დ“ პუნქტებით შეიძლება გადიდებულ იქნეს, ხოლო არა უმეტეს, ვიდრე 0,1%-ით.

საკესონო სამუშაოთათვის სამკურნალო მომსახურეობის გაწევის ხარჯი გათვალისწინებულ უნდა იქნეს განსაკუთრებული ხარჯთაღრიცხვებით.

ე) მუშათა ბინებისა და სადგომების აგებისა და ხელახალი გაწყობის ხარჯები.

ეს ხარჯები შეიტანება ხარჯთაღრიცხვაში მხოლოდ საჭიროებისადამიხედვით და აღრიცხება ცალკე ანგარიშით, ხოლო არ უნდა აღემატებოდეს 3%-ს.

ახალი ბინების მასსიური მშენებლობის პირობებში ხარჯი განისაზღვრება განსაკუთრებული ხარჯთაღრიცხვებით, რასაც დაერთვის დასაბუთება აღნიშნული შენობების აგების აუცილებლობის შესახებ.

ვ) სპეცტანისამოსი და შრომის ჰიგიენა—რაოდენობა არა უმეტეს 1%-სა.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—მუშების ყოველგვარი სპეცტანისამოსით და სწარმოო ტანისამოსით მოსამარაგებლად, შრომის კანონმდებლობის მიხედვით, აგრეთვე მუშების საპნით, ცხიმით, გამანეიტრალებელი ნივთიერებით და სხვ. მარაგება.

უკეთუ მასსიური მუშაობა სწარმოებს ისეთ ნიადიგზე, რომელიც გაჟღენთილია წყლით, აგრეთვე შესასრულებელია სპეციალური ხასიათის სამუშაოები (ჰიდროტეხნიკური, ელექტრო-სამონტაჟო, სანიტარულ-ტეხნიკური და სხვ.), რაოდენობა შეიძლება გადიდებულ იქნეს, ხოლო არა უმეტეს, ვიდრე 2⁰/₀-ით.

განსაკუთრებულ შემთხვევაში, როდესაც პირობები იმდენად მძიმეა, რომ სპეციალურ ხარჯებს მოითხოვს სპეცტანისამოსისათვის (წყალსაყურყულავი სამუშაო, საკესონო, სატუმბო, დაშრობისა და სხვ.), აღნიშნული ხარჯები შეიტანება ხარჯთაღრიცხვაში ცალკე ანგარიშით, ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატების მიერ დაწესებული ნორმების მიხედვით.

ზ) სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ მოვალეობათა შესრულება—რაოდენობა არ უმეტეს 0,25⁰/₀-სა.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—სასყიდლის გაღებისათვის სახელმწიფოებრივ და საზოგადოებრივ მოვალეობათა შესრულების ხნის განმავლობაში, როგორც არის: ტერიტორიალურ შეკრებულებაში გაწვევა, ყრილ აბებში მონაწილეობა, სასამართლოში მონაწილეობა სახალხო მსაჯულის ან მოწმის სახით, აგრეთვე შემფასებელ-საკონფლიქტო კომისიებში და სხვ. მონაწილეობა.

თ) შევირდობა—რაოდენობა არა უმეტეს 2,25⁰/₀-ისა.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—სამშენებლო სამუშაოების მომზადებისათვის შრომის ცენტრალური ინსტიტუტის მეთოდებით, ბრიგადირებისა და ოსტატ-ინსტრუქტორების სასყიდლისათვის, სამშენებლო შევირდობის სკოლებისა, მუშათა საღამოს სკოლებისა და ათისთავების სკოლებისა, კვალიფიკაციის ამმაღლებელი საღამოს კურსების დაფინანსებისათვის და სხვ.; აგრეთვე ხარჯები—შევირდობისათვის ისეთი ხელფასის მისაცემად, რასაც პროდუქცია ვერ ამართლებს, და გაფუჭებული მასალის ასანახაურობლად.

ამ სახსარის გადარიცხვა, ხარჯვა და აღნუსხვა სწარმოებს განსაკუთრებული წესით, რაც გამოკვეყნებულ უნდა იქნეს დამატებით.

ამა პუნქტით გათვალისწინებული პროცენტების დარიცხვა სწარმოებს მხოლოდ მუშებისათვის მიცემულ სამუშაო ხელფასზე და არა ვრცელდება ცენტრალური და ადგილობრივი სამშენებლო ორგანიზაციების სადმინისტრაციო-სატეხნიკო პერსონალზე.

ი) ადგილობრივი კომიტეტი და დელეგატები.

ამ პუნქტს ეხება დანარიცხი და ხარჯები ადგილობრივი კომიტეტისა და, შრომის კანონმდებლობის მიხედვით, პროფესიონალური მუშაობისათვის განთავისუფლებული დელეგატების შესანახად, აგრეთვე ადგილობრივი კომიტეტის სადგომის შესანახად.

კ) კულტურული საჭიროებანი.

ამ პუნქტს ეხება დანარიცხი, კოლექტიური ხელშეკრულების მიხედვით, კულტურულ საჭიროებათათვის, აგრეთვე ხარჯი მუშა-მოსამსახურეთა კულტურულ საჭიროებათათვის მომსახურების გასაწევად და სადგომების (ბიბლიოთეკისა, წითელი კუთხისა და სხვ.) შესანახად.

„ი“ და „კ“ პუნქტების ხარჯის რაოდენობა ერთად—2⁰/₆-ი.

ახალი კლუბების ასაშენებლად საჭირო ხარჯები, აგრეთვე საერთო განათლებისა და სპეციალურ და საბავშვო დაწესებულებათა შესანახად საჭირო ხარჯები ამ პუნქტს არ ეხება; უკეთუ ასეთი ხარჯები ნებადართულია სათანადო წესით, ეს ხარჯები განსაკუთრებულ ხარჯთაღრიცხვაში აღირიცხება.

შენიშვნა 1 „ი“ და „კ“ პუნქტებისა. სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებათა და საწარმოთათვის „ი“ და „კ“ პუნქტებით გათვალისწინებული ანარიცხების რაოდენობა,—ადგილობრივი კომიტეტისა და დელეგატების შენახვისა და კულტურულ საჭიროებათათვის,—არ უნდა აღემატებოდეს ერთად—1⁰/₆-ს.

შენიშვნა 2. „ი“ და „კ“ პუნქტებში აღნიშნული ხარჯების გამოანგარიშების დროს მათი ცალკე ხომენკლასტურებზე დაყოფა სავალდებულო არ არის.

ლ) სოციალური დაზღვევის გადასახადის ანარიცხები.

ეს ანარიცხები გადაიდება თანახმად არსებული კანონდებულებებისა—მშენებლობაში მოსაქმე მუშათა სოციალური დაზღვევისათვის გადასადები ანარიცხების რაოდენობის შესახებ.

შენიშვნა მე-12 §-ისა. მე-12 §-ში ნაჩვენები პროცენტები დაერიცხება მუშა-ძალის ძირითად ღირებულებას (სამუშაო ხელფასს).

§ 13. საშენი მასალის დამატებითი დანარიცხი—რაოდენობა არა უმეტეს 1⁰/₆-ისა.

ამ პარაგრაფს ეხება ხარჯები:

ა) მუშაობის ადგილას საშენი მასალისა, იარაღისა და ინვენტარის მიღებისა და შენახვისათვის, როგორც არის: ხარჯი მეკუჭნავეთა და სხვათა შენახვისათვის; სამუშაოთა წარმოების ადგილას გასაწევი ხარჯი;

ბ) მშენებლობის საწყობებში და თვით სამუშაოთა წარმოების ადგილას დაკარგული და გაფუჭებული მასალის ხარჯი;

გ) მშენებლობის საწყობებში და თვით სამუშაოთა წარმოების ადგილას ქონებული მასალის დაზღვევის ხარჯი (მომქმედ კანონდებულებათა და ნამდვილი საჭიროების მიხედვით).

შენიშვნა 1. მე-13 §-ში ნაჩვენები პროცენტები დაერიცხება მასალის ძირითად ღირებულებას (§ 6).

შენიშვნა 2. სადარაჯო დაცვის ხარჯები ამა პარაგრაფს არ ეხება და გათვალისწინებულია ქვევით, მე-14 §-ის „დ“ პუნქტში.

§ 14. დამხმარე სამუშაოთ, გამართულობათ და კუთვნილებათ ეხება:

ა) საერთო ხარჯები—რაოდენობა სავადანაკვეთო დებულების მე-7 §-ის თანახმად.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები იმ სამუშაოებისა, რაც ჩამოთვლილია სამშენებლო სამუშაოთა საგადანაკვეთო დებულების მე-7 §-ში, რომელი დებულებაც დამტკიცებულია საუწყებათაშორისო კომისიის მიერ 1923 წ. მარტის 1-ლს, სათანადოდ დამტკიცებული შემდგომი ცვლილებებითა და დამატებებითურთ.

შენიშვნა 1. საგადანაკვეთო დებულების მე-7 §-ში ჩამოთვლილი ხარჯების ნომენკლატურიდან ამოშლილ უნდა იქნეს სახაფხულო ბარაკები, რის ხარჯებიც გათვალისწინებულია ამა ინსტრუქციის მე-12 §-ის „ე“ პუნქტში.

შენიშვნა 2. პროცენტული დანარიცხების განსაზღვრის დროს საგადანაკვეთო დებულების მე-7 §-ით გათვალისწინებული თანხები, რაც ომის წინააღობის ღირებულებას განსაზღვრავს, გადიდებულ უნდა იქნეს ერთი-ორად, ე. ი. ნაცვლად აღნიშნული 5.000 და 125.000 მანეთისა, მიღებულ უნდა იქნეს სათანადოდ 10.000 მან. და 250.000 მან., ხოლო იქვე ნაჩვენები შემცირება პროცენტული ანარიცხებისა უნდა იანგარიშებოდეს არა თვითეულ 1.000 მანეთზე, არამედ თვითეულ 2.000 მანეთზე.

ბ) კონსტრუქციებისა, ნაგებობათა ნაწილები და მასალის გამომცდა.

ხარჯები ამა პუნქტით ხარჯთაღრიცხვაში გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ცალკე ანგარიშით, როდესაც ეს საჭიროა.

გ) ინსტრუმენტების ამორტიზაცია.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—მუშებისათვის სასყიდლის მისაცემად მათ მიერ ხელით სახმარი საკუთარი იარაღის გამოყენებისათვის. ეს ხარჯები შედის ამა პარაგრაფის ლიტ. „ა“ ით გათვალისწინებულ იმ საერთო ხარჯების ნორმაში, რაც საგადანაკვეთო დებულების მე-7 §-ის თანახმად გამოიანგარიშება.

დ) დაცვა.

ხარჯი დაცვისათვის, როდესაც სამუშაოები 500.000 მანეთამდე (ამიანად) ღირს, განისაზღვრება არა უმეტეს, ვიდრე 0,50%-ის რაოდენობით, ხოლო როდესაც სამუშაოები 1.500.000 მან. ღირს და მეტიც—არა უმეტეს, ვიდრე 0,250%-ის რაოდენობით.

საშუალოდ რაოდენობანი განისაზღვრება ინტერპოლაციით.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები:

1) სამუშაოთა ტერიტორიისა, ნაგებობათა და მასალის სადარაჯო დაცვისათვის მუშაობის ადგილას (დარაჯთა შენახვა და სხვ.);

2) სახანძარო დაცვისათვის: ცეცხლქრობებისა, სახელურებისა და ფოხალეების შესაძენად, დროებითი წყალსადენების მოსაწყობად და სხვ., აგრეთვე ხანგრძლივადიანი სახანძარო ინვენტარის ამორტიზაციისათვის.

ხანგრძლივადიანი სახანძარო ინვენტარის შექმნა სწარმოებს განსაკუთრებული ხარჯთაღრიცხვით.

ხარჯები ისეთ სამუშაოთა სახანძარო დაცვისათვის, რაც განსაკუთრებული წესისამებრ დადგენილ სპეციალურ პირობებშია, ხარჯაღრიცხვებში ცალკე ანგარიშით შეიტანება.

ე) უშიშროების ტენიკა.

უშიშროების ტენიკის ხარჯი, როდესაც სამუშაოთა ღირებულება 500.000 მანეთამდეა (ამიანად), განისაზღვრება არა უმეტეს 0,5⁰/₀-სა, ხოლო, როდესაც სამუშაოთა ღირებულება 1.500.000 მან. და მეტია, — არა უმეტეს 0,25⁰/₀-სა. საშუალოდ რაოდენობა განისაზღვრება ინტერპოლაციით.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯი როგორც იმ დამატებითი შტატის შესანახად, რომელიც დაქირავება უშიშროების ტენიკის განსახორციელებლად და ამ ტენიკის შესრულებისათვის არსებულ ყველა გამართულობისა და ხელსაწყოებისათვის ზედამხედველობის გასაწევად, ისე თვით უშიშროების ტენიკის გამართულობის შესასრულებლად.

შენიშვნა 1 „დ“ და „ე“ პუნქტებისა. „დ“ და „ე“ პუნქტებში აღნიშნული ხარჯები ცალკე არ აღინუსხება და სამუშაოთა ღირებულების შესაფერი რაოდენობით დაემატება მე-14 §-ის ნორმას.

შენიშვნა 2. მე-14 §-ში აღნიშნული პროცენტები დაერიცხება მუშაძალისა და მასალის ძირითად ღირებულების საერთო თანხას (მე-3 §-ის „ბ“, „გ“ და „დ“ პუნქტები) დამატებითი ხარჯებითურთ (მე-12 და 13 §§-ბი).

§ 15. საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯებს ეხება:

ა) ხარჯები ცენტრალური აპარატების შენახვისათვის, მათ შორის ხარჯი მოსამსახურეთა შენახვისათვის (ძირითადი სამუშაო ხელფასი და ყველა მისი დანარიცხი, ნაპრობითი და ზედმეტი სამუშაოების სასყიდელი, საწარვლინებო და საგზაო ხარჯი, კონტორის შესანახი ხარჯები, როგორც არის: სადგომების დაქირავება და გაწყობა, ვათბობა, განათება, ალაგება, კომუნალური მომსახურება, მსუბუქი ტრანსპორტი, საკანცელარიო და საფოსტო და სხვა ხარჯი.

ბ) საწარმოო აპარატების შენახვა.

ამ პუნქტს ეხება ამა პარაგრაფის „ა“ პუნ. ჩამოთვლილი ხარჯები სამუშაოთა ადგილზე საწარმოო აპარატების შენახვისათვის.

გ) პ რ ა ქ ტ ი კ ა ნ ტ ე ბ ი და ს ტ ა ჟ ე რ ე ბ ი.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები — პრაქტიკანტებისა და სტაჟერებისათვის სასყიდლის მისაცემად, მათ შორის იმ პირთა გამოკლებით, რომელთაც საშტატო თანამდებობა უჭირავთ და რომელთა შენახვის ხარჯი ამა პარაგრაფის „ბ“ პუნქტს ეხება.

„ბ“ და „გ“ პუნქტების ხარჯების რაოდენობა ერთად — არა უმეტეს 6⁰/₀-სა

შენიშვნა „ა“, „ბ“ და „გ“ პუნქტებისა. „ა“, „ბ“ და „გ“ პუნქტებში აღნიშნული ხარჯების ცალკე აღნუსხვა სავალდებულო არ არის.

დ) შენობათა და ნაგებობათა დაზღვევა.

აღნიშნული ხარჯი შეიტანება ხარჯთაღრიცხვაში, უკეთეს ეს საჭიროა, და გამოიანგარიშება სახელმწიფო დაზღვევის ნორმებთან შეთანხმებით.

შენიშვნა 1. მშენებლობის ღირებულების შემცირების აპარატისა, საკვლევი-სარაციონალიზატორო მოქმედების აპარატისა და ახალი ნორმებისა, ახალი მასალებისა და კონსტრუქციების შემოწმების აპარატის შენახვის ხარჯები, აგრეთვე სამუშაოთა წარმოების ახალი ფორმებისა, მცთოდებისა და ხერხის განსახორციელებლად ინსტრუქტორების შენახვის ხარჯი გატარე-

ბულ უნდა იქნეს განსაკუთრებულ ხარჯთაღრიცხვაში; ამასთანავე, ეს ხარჯები მთლიანად არ უნდა აღემატებოდეს $0,2\%$ -ს იმ მშენებლობაში, რომლის პროგრამითაც ერთ ადგილას გაერთიანებულია 3 მილიონამდე და ნაკლებად ღირებული სამუშაოები, და— $0,1\%$ -ს 10 მილ. და მეტად ღირებული სამუშაოების მქონე მშენებლობაში. საშუალოდ ხარჯები განისაზღვრება ინტერპოლაციით.

შენიშვნა 2. საადმინისტრაციო-სამეურნეო ხარჯები მელიორატიულ, ჰიდროტექნიკურ, სასანიტარო-ტექნიკურ და სხვა ამგვარ სამუშაოთა მწარმოებელი ორგანიზაციებისათვის შეიძლება აღრიცხულ იქნეს ხარჯთაღრიცხვებში ცალკე ანგარიშით, ხოლო არა უმეტეს $7,5\%$ -სა.

შენიშვნა 3. ამა პარაგრაფში აღნიშნული პროცენტები დაერიცხება მუშა-ძალისა და მასალების ღირებულებისა და მთლად მე-3 §-ისა და მე-4 §-ის „ა“, „ბ“ და „გ“ პუნქტების დამატებითი ხარჯების საერთო თანხას.

§ 16. სხვა (წინა პარაგრაფებით გაუთვალისწინებელ) ხარჯებს (მე-4 §-ის „ე“ პუნ.) ეხება:

ა) გაუთვალისწინებელი შემთხვევითი ხარჯები—რაოდენობით არა უმეტეს $0,25\%$ -სა.

ამ პუნქტს ეხება შემთხვევითი ხარჯები, რაც დაკავშირებულია მუშაობის წარმოებასთან, როგორც არის: სასყიდელი მოცდენისათვის ატმოსფერულ მოვლენათა და სხვ. გამო.

მშენებელმა ორგანიზაციებმა უნდა იხმარონ ღონისძიება აღნიშნული ხარჯების შესამცირებლად მუშების სხვა სამუშაოზე გადაყვანით.

აღნიშნულ $0,25\%$ ნორმაში არ შედის ის ზედმეტი ხარჯები, ხაოჯთაღრიცხვასთან შედარებით, რაც მოხდა საგადანაკვეთო დებულების მე-13 §-ში გათვალისწინებულ გარემოებათა გამო, აგრეთვე იმ გაუთვალისწინებელ სტიქურ მოვლენათა გამო, რამაც გამოიწვია მუშაობის ხანგრძლივი (ზედიზედ 3 დღეზე მეტ ხნით) შეწყვეტა, უკეთუ მუშა-ძალის გამოყენება სხვა სამუშაოზე შეუძლებელია; აღნიშნული ზედმეტი ხარჯები აღინუსხება ნამდვილად გაწეული ხარჯების მიხედვით.

„ა“ პუნქტში აღნიშნული პროცენტები დაერიცხება მუშა-ძალისა და მასალების ძირითადი ღირებულებისა და მთლად მე-3 §-ისა და მე-4 §-ის „ა“, „ბ“ და „გ“ პუნქტების დამატებითი ხარჯების საერთო თანხას.

ბ) საწარმოო რისკი და მოგება.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—სამეწარმეო რისკისათვის, მუშათა ყოფაცხოვრების გაუმჯობესების ფონდის შექმნისათვის, მშენებელი ორგანიზაციების საბრუნავი კაპიტალის შექმნისათვის და სხვ.. ამა პუნქტით გათვალისწინებული დანარცხის რაოდენობა არ შეიძლება აღემატებოდეს 3% -ს.

ამა პუნქტში აღნიშნული პროცენტები დაერიცხება მუშა-ძალისა და მასალების ძირითადი ღირებულებისა და მე-3 და 4 პარაგრაფების დამატებითი ხარჯების საერთო თანხას; ხოლო იხარჯება ამ პროცენტების ის ნაწილი, რაც შეესაბამება ნარდად მუშაობის წესით შესრულებულ სამუშაოთა ღირებულებას.

გ) სამუშაოთა გაცემის ხარჯი; შენების დროს ნაგავის მოგროვებისა და გაზიდვის ხარჯი; საწარმოს ამუშავების ხარჯი; იმ სამუშაოთა წარმოების ხარჯი, რაც, მათი ხასიათის მიხედვით, არ შეიძლება სრულად დამთავრებულ იქნეს ნაგებობის საექსპლოატაციოდ გადაცემამდე, მაგალითად: იატაკების მიწევა, კედლების დაზოტვა დაწვეის შემდეგ, გათბობისა და ვენტილიაციის რეგულირება, სადურგლო სამუშაოთა შეკეთება—ეს ხარჯები ხარჯთაღრიცხვაში შეიტანება ცალკე ანგარიშით.

ღ) გადასახადი და გამოსაღები.

ამ პუნქტს ეხება ხარჯები—გადასახადებისა და გამოსაღებისათვის, რაც დადგენილია სათანადო კანონმდებლობით; აგრეთვე ის გამოსაღები, რაც მიეცემა სამშენებლო კონტროლის სამმართველოებს მათ მიერ შესრულებული საქმის გაფორმებისათვის.

ეს ხარჯები დაერიცხება მუშა-ძალისა და მასალის ღირებულებისა და მე-3 და 4 §-ის დამატებითი ხარჯების საერთო თანხას.

§ 17. ამა ინსტრუქციით დადგენილი ხარჯების ფარგლის გადიდება შეიძლება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევაში, განსაკუთრებულ გარემოებათა გამო, ისიც თვითეულ ცალკე შემთხვევისათვის სათანადო სახალხო კომისარიატისა, ცენტრალური—უწყების გარეშე მყოფი—დაწესებულებისა ან აღმასრულებელი კომიტეტის შეთანხმებით ამიერკავკასიის სატეხნიკო-სამშენებლო კომიტეტთან—იმ სამუშაოთა გამო, რომლის პროექტებსაც ამტკიცებენ სსრკ-ისა ან ა/კსფსრ-ის ორგანოები და რესპუბლიკანურ სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტებთან—სხვა დანარჩენ პროექტების გამო.

§ 18. ტეხნიკური ხასიათის ღირებულებებს ამა ინსტრუქციის შესაფარდებლად და მასთან საბუხპალტრო ანგარიშგების შესაგუებლად მისცემენ სათანადო სახალხო კომისარიატები ან ცენტრალური დაწესებულებები მათ ქვემდებარე ორგანოებს.

§ 19. 1-ლ პარაგრაფში დასახელებული თვითეული დაწესებულება და საწარმო მოვალეა—მშენებლობის ანგარიშის შედგენის დროს—მოახდინოს არაპირდაპირი ხარჯების ანალიზი, შეადაროს ეს ხარჯები ამა ინსტრუქციაში აღნიშნულ ფარგლებს და მოისაზროს გზები ამ ხარჯების რაც შეიძლება მეტად შემცირებისათვის.

სამშენებლო ანგარიშების ეს ნაწილი, ანალიზის შედეგებთან და განზრახულ ღონისძიებებთან ერთად, წარედგინება ამიერკავკასიის სატეხნიკო-სამშენებლო კომიტეტს (რესპუბლიკანური დაწესებულება წარადგენს—რესპუბლიკანური სამშენებლო-სატეხნიკო კომიტეტის მეშვეობით), იმ კონკრეტულ ღონისძიებათა შესამუშავებლად, რაც სცილდება ამა თუ იმ სახალხო კომისარიატის ან დაწესებულების კომპეტენციას.

დადგენილება № 60 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1929 წ. მაისის 25.

97. სადილისთვის საწარმოთა მუშაობის სავალდებულო შეწყვეტის შესახებ.

ა/კსფსრ-ში მოქმედი კანონმდებლობით ყველა მშრომელს სამუშაო დროის განმავლობაში მიცემული აქვს დრო მუშაობის შეწყვეტისა დასასვენებლად და პურის საკმელად მუშაობის ასეთი შეწყვეტა საჭიროა მშრომელთა ჯანმრთელობის დასაცავად, აგრეთვე შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად და შრომის დისციპლინის განსამტკიცებლად.

ამისდამიუხედავად, არიან ისეთი საწარმონი, სადაც მუშაობის ასეთი შეწყვეტა აქამდე შემოღებული არ არის, თუმცა მათი წარმოების ხასიათი საამისო შესაძლებლობას იძლევა; ამასთან ერთად, არის ისეთი შემთხვევები, რომ მშრომელნი პურს მუშაობის დროს და თვით სამუშაო ადგილას სჭამენ, რაც არღვევს საწარმოს ნორმალურ მუშაობას და იწვევს ხოლმე უბედურ შემთხვევებს. ამ საკითხს აქვს უადრესი მნიშვნელობა განსაკუთრებით ისეთ საწარმოში, რომელიც გადაყვანილია 7 საათის სამუშაო დღეზე, და სადაც სამუშაო დღის შემჭიდროება აძლიერებს შრომის ინტენსიობას და აუცილებლად მოითხოვს მუშაობის შეწყვეტას დასასვენებლად.

ზემოაღნიშნული გარემოების გამო და „შრომის დისციპლინის განმტკიცების შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისარიატის საბჭოს 1929 წ. აპრილის 11-ს თარიღისა და 118 №-ის დადგენილების მე-4 მუხლის „გ“ პუნქტის თანახმად, აგრეთვე შრომის კანონთა კოდექსის 98—100 მუხლებისა და „7 საათის სამუშაო დღის მქონე საწარმოში სადილისათვის მუშაობის შეწყვეტის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის შრომის სახალხო კომისარიატისა, სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და პროფესიონალურ კავშირთა სრულიად საკავშირო საბჭოს 1929 წ. მაისის 9-ს თარიღისა და 158 №-ის ცირკულიარის მიხედვით, — ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი, ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან და ამიერკავკასიის პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით, ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებს — შეუდგენენ სადილისათვის მუშაობის შეწყვეტის შემოღებას ყველა იმ საწარმოში, სადაც ეს ჯერ კიდევ შემოღებული არ არის, და — პირველ რიგში — ყველა ისეთ საწარმოში, რომელიც გადაყვანილია 7 საათის სამუშაო დღეზე.

ამ ღონისძიების შემოღებას წინ უნდა უძღოდეს საკითხის წინასწარი ფართოდ დამუშავება თვით საწარმოშივე და განმარტებითი მუშაობა მუშათა შორის.

მუშაობის შეწყვეტა ისე უნდა იქნეს შემოღებული, რომ წინასწარვე გამოირკვეს და შემუშავდეს ყველა საორგანიზაციო ტექნიკური პირობა, რაც უზრუნველყოფს უფრო სრულ და მიზანშეწონილ გამოყენებას მუშაობის შეწყვეტის დროისას შეწყვეტის ხანგრძლიობა, დასვენებისათვის და პურის ჭამისათვის სადგომის მოწყობა და სხვ.)

2. რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებმა და სახალხო მურნობის უმაღლესმა საბჭოებმა, პროფესიონალურ კავშირთა სათანადო საბჭოებთან შეთანხმებით, უნდა დაადგინონ იმ საწარმოთა სია, სადაც მუშაობის შეწყვეტა შეუძლებელია წარმოებითი პროცესების პირობებისა და ხასიათის მიხედვით.

3. მუშაობის შეწყვეტის დროს თვითეულ ცალკე საწარმოში ან საამქროში განსაზღვრავს შრომის ადგილობრივი ორგანო—სათანადო პროფესიონალურ ორგანოსთან და საწარმოს ადმინისტრაციასთან ერთად.

4. შრომის ინსპექციამ, შინაგანრიგების წესების დამტკიცების დროს, თვალყური უნდა ადევნოს, რათა ყოველი საწარმოს ასეთ წესებში აღინიშნოს მუშაობის შეწყვეტა, ამა დადგენილების მე-2 მუხლში მოხსენებულ საწარმოთა გამოკლებით, რომელთა შინაგანრიგების წესებში აღნიშნება პურის ჭამის ადგილი.

ა/კვსრ შრომის სახალხო კომისარი **იაშვილი**.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის კოლეგიის წევრი და შრ.
დაცვის განყოფილების გამგე **შახსუვარიანი**.

შეთანხმებულია: ა/კ. სახალხო მეურნ. უმაღლეს
საბჭოსთან—**გულიანი**.

ა/კ. პროფ. კავშირთა საბჭოსთან—**ხარაბაძე**.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 133 №-ში 1929 წ. ივნისის 14-ს.

